

BOLALARDA SHIZOFRENIYA SIMPTONLARI, DAVOLASH CHORALARI .

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

ESHMURODOVA DILRABO XUDAYBERDI QIZI

HAYDAROV AKMAL KAMOL O'G'LI

Annotatsiya : Bolalik shizofreniyasi - bu bolangiz 13 yoshga to'lmasdanoq boshlanadigan og'ir psixiatrik kasallik. Alomatlar orasida aldanishlar, gallyutsinatsiyalar, tartibsiz nutq va harakatlar, motivatsiya va ularning his-tuyg'ularini his qilish va ifoda etish qobiliyatining pasayishi kiradi. Erta va muntazam davolanish eng yaxshi ko'rinishni taklif qiladi.

Abstract: Childhood schizophrenia is a severe psychiatric illness that begins before your child turns 13. Symptoms include delusions, hallucinations, disorganized speech and movements, decreased motivation, and a reduced ability to feel and express their emotions. Early and regular treatment offers the best outlook.

Аннотация: Детская шизофрения — это тяжелое психиатрическое заболевание, которое начинается до того, как вашему ребенку исполнится 13 лет. Симптомы включают бред, галлюцинации, дезорганизованную речь и движения, снижение мотивации и снижение способности чувствовать и выражать свои эмоции. Раннее и регулярное лечение обеспечивает наилучшие перспективы.

Kirish . Bolalik shizofreniyasi juda kam uchraydigan, og'ir psixiatrik holat bo'lib, u sizning farzandingiz 13 yoshga to'lmasdan boshlanadi. Psixiatrik sharoitlar odamlarning ruhiy salomatligiga va ularning atrofidagi dunyoni qanday ko'rishiga ta'sir qiladi. Bolalik shizofreniyasining belgilari psixoz, harakat va fikrlash (kognitiv) buzilishlarni o'z ichiga oladi. Bolalik shizofreniyasi sizning bolangiz kabi narsalarga xalaqit beradi:

- Fikrlar.
- Xotira.

- Sezgilar.
- Xulq-atvor.

Natijada, bolangiz kundalik hayotining ko'p qismlarida kurash olib borishi mumkin. Davolanmagan shizofreniya ko'pincha bolangizning munosabatlarini (oilal, do'stlar, sinfdoshlar va o'qituvchilar bilan) buzadi. Shuningdek, bu ularning fikrlarini tartibga solishda qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin. Farzandingiz o'zini yoki boshqalarni ranjitadigan tarzda o'zini tutishi mumkin. Ularda jarohatlar yoki boshqa kasalliklar xavfi yuqori bo'lishi mumkin.

Asosiy qism . Bolalik shizofreniyasiga tashxis qo'yish uchun bolalar 13 yoshdan kichik bo'lishi kerak. Ayniqsa, yosh bolalarda bolalik shizofreniyasi boshqa ruhiy salomatlik yoki rivojlanish sharoitlariga o'xshab qolishi mumkin, jumladan:

- Depressiya.
- Anksiyete.
- Diqqat etishmasligi / giperaktivlik buzilishi (DEHB).
- Autizm spektrining buzilishi.

Ushbu holatlarning belgilari ko'pincha psixozdan oldin paydo bo'ladi. Bu sizning bolangizda shizofreniya qachon boshlanganini aniq aytishni qiyinlashtirishi mumkin.

Bolalik shizofreniyasi juda erta boshlangan shizofreniya, bolalik davridagi shizofreniya yoki bolalar shizofreniyasi sifatida ham tanilgan. Juda erta boshlangan shizofreniya bola 13 yoshga to'lmadan oldin rivojlanadi. Bu o'smirlik davrida rivojlanadigan erta boshlangan shizofreniyadan farq qiladi.

Semptomlar va sabablar

Bolalik shizofreniyasining birinchi belgilari ko'pincha ijtimoiy va rivojlanishdagi kechikishlardir, jumladan:

- Dvigatel ko'nikmalarida, shu jumladan yurishni o'rganishda kechikishlar.
- E'tibor berishda muammo.
- Yomon ko'z bilan aloqa.

- Maktabda yomon ishlash.
- Kundalik ishlashda qiyinchilik, tishlarini yuvish kabi.
- Impuls nazoratining etishmasligi. Bu shuni anglatadiki, bolangiz xohlagan narsasini ko'rishi bilanoq olishi, fikrlarini to'ldirishi yoki qoralashi mumkin.
- Vaziyatga mos kelmaydigan katta his-tuyg'ular.
- Nutqning kechikishi yoki boshqa odamlar tomonidan aytilgan shovqinlarni yoki so'zlarni takrorlash kabi boshqa muammolar (ekolaliya).

Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayder bolalik shizofreniyasini tashxislashi uchun bolangizda olti oydan ko'proq vaqt davomida alomatlar bo'lishi kerak. Bolalardagi shizofreniyani aniqlash qiyin. Ko'pgina sog'lom bolalarda gallyutsinatsiyalar yoki aldanishlar mavjud. Misol uchun, yosh bola xayoliy do'st bilan gaplashishi mumkin, bu normal va sog'lom. Bundan tashqari, turli xil sharoitlar psixoz belgilari, shu jumladan tibbiy va psixiatrik kasalliklarga olib kelishi mumkin. Farzandingizning tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlari ushbu shartlarni istisno qilishni xohlashadi.

Juda erta boshlangan shizofreniyani davolash bolangizga va ularning belgilarining turi va zo'ravonligiga bog'liq. Davolash odatda bola va uning oilasi uchun terapiya va ta'limni o'z ichiga oladi. Farzandingizning yoshiga qarab, ularning provayderi simptomlarni nazorat qilish uchun antipsikotik dorilarni va ba'zida antidepressantlarni buyurishi mumkin. Bir nuqtada, shizofreniya bilan og'rigan ko'plab bolalar xavfsizligi uchun kasalxonaga yotqizishni talab qiladi. Agar ular beqaror bo'lsa yoki yangi dori-darmonlarni qabul qila boshlasa, ular vaqti-vaqti bilan kasalxonada qolishlari kerak bo'lishi mumkin.

Dori-darmonlarga qo'shimcha ravishda, provayderlar ko'pincha bolaga va uning oilasiga ijtimoiy ko'nikmalarni o'rgatish va maslahat berishni tavsiya qiladi. Davomiy individual terapiya shizofreniya bilan og'rigan bolalarga engish ko'nikmalarini o'rganishga yordam beradi. Bu yordam ularga munosabatlarni saqlab qolishga va maktabda yaxshiroq ishlashga yordam beradi.

Xulosa. Farzandingiz bolalik shizofreniyasi kabi og'ir ruhiy kasallik belgilarini ko'rsata boshlaganida, siz juda ko'p his-tuyg'ularga ega bo'lasiz. Farzandingizning xatti-harakatlari sizni qo'rqitishi mumkin. Siz o'zingiz bilgan bola qayerga ketgani va uni yana ko'rish imkoniga ega bo'lasizmi, deb o'ylab, yo'qotish tuyg'usini his qilishingiz mumkin. Siz o'zingizni ayblashingiz mumkin (lekin bu sizning aybingiz emas!). Bundan tashqari, ruhiy kasallikka chalingan bolaga g'amxo'rlik qilishni talab qiladi. Farzandingizning psixiatridan ota-onalar darslari, qo'llab-quvvatlash guruhlari va kitoblar bo'yicha tavsiyalar so'rashni unutmang, shunda kelajakdagi voqealarga imkon qadar tayyor bo'lasiz. Ko'pchilik sizning uyingizda qanday hayot ekanligini tushunmaydi, shuning uchun siz buni tushunadigan odamlarni topish juda muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. American Academy of Pediatrics. Schizophrenia (<https://www.healthychildren.org/English/health-issues/conditions/emotional-problems/Pages/Schizophrenia.aspx>). Accessed 8/30/2023.
2. Calarge C. Disruptive Behavior Disorders and Psychotic Disorders. In: Kline MW, eds. Rudolph's Pediatrics. 23rd ed. McGraw Hill; 2018.
3. Moore C. Psychiatric Emergencies. In: Tenenbein M, Macias CG, Sharieff GQ, Yamamoto LG, Schafermeyer R, eds. Strange and Schafermeyer's Pediatric Emergency Medicine. 5th ed. McGraw Hill; 2019